

grundlag for at opretholde en særbestemmelse. Såfremt nogle tjenestegrene fortsat har brug for særordning vedrørende hviledøgnet beliggenhed, må der gives regler herom af arbejdsministeren efter forhandling med finansministeren og vedkommende organisationer, jfr. § 55.

For skovbrug er der heller ikke fundet anledning til at opretholde en undtagelsesordning.

For landbrug og gartneri er det fundet mest tidsvarende at stille medarbejderne på linje med andre ansatte med hensyn til retten til et ugentligt fridøgn. Derimod er det under hensyn til de særlige forhold, der gennemgående gør sig gældende i disse erhverv, ved § 53, stk. 1, 2. pkt., fundet påkrævet at fritage dem for bestemmelsen om, at det ugentlige fridøgn så vidt muligt skal falde på søndage og så vidt muligt samtidig for alle, der er ansat i virksomheden.

Selvom det ikke udtrykkeligt er nævnt i kapitel 4 om almindelige pligter, hvem det påhviler at sørge for, at de ansatte får den daglige hvileperiode og det ugentlige fridøgn, fremgår det af straffebestemmelserne i § 82, nr. 2, at pligten påhviler såvel arbejdsgiverne, arbejdslederne som de ansatte. De ansatte kan altså hverken ved individuel eller ved kollektiv overenskomst fraskrive sig retten til en daglig hvileperiode og et ugentligt fridøgn i videre omfang, end lovens udtrykkelige undtagelsesbestemmelser og de i henhold hertil udstedte regler hjemler.

Pligten og tilsynet gælder kun det pågældende ansættelsesforhold og hindrer således ikke, at den ansatte tager beskæftigelse i hvileperioden eller i fridøgnet hos en anden arbejdsgiver.

De europæiske Fællesskabers forordning om landevejstransport nr. 543/69 af 25. marts 1969 som ændret ved forordninger nr. 514/72 og 515/72 af 28. februar 1972, indeholder regler om ugentligt fridøgn, daglig arbejdstid og køretidens længde. Disse forordninger gælder fra 1. januar 1973 for kørsel i international landevejstransport og fra 1. januar 1976 for den nationale transport med køretøjer, der er omfattet af forordningen. Der henvises til lov nr. 508 af 29. november 1972 om kontrol med overholdelsen af De europæiske Fællesskabers forordninger om arbejderbeskyttelse inden for landevejstransport.

I det omfang bestemmelserne i forordningerne behandler samme forhold som arbejdsmiljøloven, bliver denne lov normalt uanvendelig på forholdet.

Til § 50.

Ad stk. 1. Bestemmelsen svarer med redaktionelle ændringer til almindelig lov § 31, stk. 1, og handels- og kontorloven § 13, stk. 1.

Under hensyn til den ovenfor omtalte udvidelse

af bestemmelsens anvendelsesområde og udeladelse af særregler f. eks. for transportarbejde, jfr. § 31, stk. 3-7, i almindelig lov, foreslås det i § 52 at give mulighed for administrativt at fastsætte særregler om arbejdstid.

I overensstemmelse med hovedorganisationernes ønske og gældende retspraksis er det tilføjet, at døgnet regnes fra normal arbejdstids begyndelse.

Ad stk. 2. Nr. 1 erstatter almindelig lov § 13, stk. 2, nr. 1 og 2, samt handels- og kontorloven § 13, stk. 2, nr. 1 og 2, idet det ikke er fundet påkrævet udtrykkeligt at fastslå, at såvel ordinært som ekstraordinært holdskifte er omfattet af den særlige regel.

Forslaget i nr. 2 skyldes hensynet til, at det ved landbrugsarbejde vil kunne være vanskeligt at overholde hovedreglen i stk. 1 ved markarbejde i høst og såtid og ved lignende sæsonbetonede arbejder. Skulle denne afvigelse på 30 dage vise sig ikke at være tilstrækkelig, må særregler udstedes efter § 52.

Fra 1. januar 1976 vil i øvrigt for landevejstransport — også i Danmark — gælde den ovenfor nævnte EF-forordning nr. 543/69, hvorefter ethvert medlem af kørselspersonalet inden for de sidste 24 timer forud for ethvert tidspunkt, hvor han har udøvet aktivitet som omhandlet i forordningen, skal have haft en daglig hviletid på mindst 11 sammenhængende timer.

Ad stk. 3. Bestemmelsen svarer til almindelig lov § 31, stk. 3. I overensstemmelse med praksis er bestemmelsen dog begrænset til at angå lastning og losning, der udføres som løsarbejde.

Til § 51.

Bestemmelsen erstatter almindelig lov § 32, stk. 1, og handels- og kontorloven § 13, stk. 4, idet dog foreslås, at arbejdstilsynet ikke som hidtil skal godkende fravigelserne, men efterfølgende kan kontrollere disse gennem tilsynsbogen. Dette sidste gælder også sikkerhedsrepræsentanterne.

Til § 52.

Bestemmelsen svarer til almindelig lov § 32, stk. 2, og handels- og kontorloven § 13, stk. 5, idet dog adgangen til fravigelse fra hovedreglen om hviletid uden forudgående tilladelse indskrænkes til at gælde fravigelser vedrørende en enkelt hvileperiode, da virksomhederne, hvis der er tale om flere døgn, kan indhente i hvert fald telefonisk tilladelse. Bestemmelsen tilsigter i øvrigt ikke en ændring af hidtidig praksis, hvorefter direktoratet for arbejdstilsynet i de tilfælde, hvor det er praktisk muligt, indhenter udtalelser fra organisationerne eller pågældende tillidsmand, før eventuel dispensation gives. Dispensationssagerne antal er tilstræbt begrænset ved hjemmelen til generelle regler og aftaler i stk. 3 og 4.